

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-07-20
Besvaras senast
2026-08-03

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:959 Etablering av svensk ambassad i Uzbekistan

Uzbekistan har sedan några år tillbaka en ny politisk ledning av landet som genomfört och genomför många olika politiska reformer, och man har en stark vilja att knyta närmare band med Europa och inte minst den nordiska regionen. De bilaterala banden mellan Sverige och Uzbekistan har också intensifierats sedan Uzbekistan etablerade en ambassad i Stockholm i augusti 2022.

På olika områden bedriver Sverige bilateral politik gentemot Uzbekistan, bland annat inom handel, och genom att landet har stor gruvnäring och stora naturresurser, bland annat mineral, finns ett särskilt intresse från svensk sida.

I juni i år sade Riksdagen ja till regeringens förslag om ett avtal om fördjupat partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan. Det är ett avtal som syftar till att fördjupa de politiska och ekonomiska förbindelserna mellan EU och Uzbekistan. Parterna ska också utveckla en effektiv politisk dialog om alla frågor av gemensamt intresse, inklusive att främja demokrati och stärka civilsamhället.

I juni formaliserade Sverige och Uzbekistan också för första gången sitt migrationssamarbete genom ett nytt mellanstatligt avtal som syftar till att utöka de lagliga möjligheterna för arbete, studier och professionell utveckling.

Inom ramen för samarbetet ska de båda länderna samarbeta kring utbildning och förberedelse av kvalificerad arbetskraft för den svenska arbetsmarknaden inom sektorer som hälso- och sjukvård, ingenjörsyrken, service samt omsorg.

Samtidigt har Uzbekistan och Sverige kommit överens om att stärka samarbetet mot irreguljär migration, människohandel och dokumentförfälskning genom gemensamma mekanismer och informationsutbyte.

Sverige har i dag ingen ambassad i Uzbekistan utan den svenske ambassadören, som utöver Uzbekistan även täcker Kirgizistan, Tadzjikistan och Turkmenistan, är Stockholmsbaserad.

I takt med att samarbetet med Uzbekistan stärks på många fronter och den allt större betydelse som Uzbekistan har i regionen som drivande kraft, borde det ligga i Sveriges intresse att ha en ambassad på plats i Tasjkent. Uzbekistan är

också grannland med Afghanistan och har lång erfarenhet av att arbeta med afghanerna. Sedan den 16 augusti 2021, sedan talibanerna tog makten i Afghanistan, har Sveriges ambassad i Kabul bedrivit sin verksamhet från Stockholm, och den 31 augusti 2024 stängdes ambassaden. Sveriges ambassad i Islamabad tog då över det konsulära ansvaret för Afghanistan.

En etablering av en ambassad i Uzbekistan skulle, förutom att täcka Uzbekistan, även kunna täcka grannländerna Kirgizistan, Tadzjikistan och Turkmenistan, men också Afghanistan, från betydligt närmare håll än som i dag från Stockholm. En ambassad i Uzbekistan skulle sannolikt få positiva effekter för svenska företags möjligheter att etablera sig i landet och bidra till att knyta regionen närmare vår egen. Detta skulle också betyda mycket för dessa länders strävan efter frigörelse från ryskt inflytande.

Jag har tidigare ställt frågor till utrikesministrarna om en etablering av en svensk ambassad i Uzbekistan. Med anledning av en skriftlig fråga (fr. 2023/24:669) om en svensk ambassad i Uzbekistan till dåvarande utrikesminister Tobias Billström svarade han att ”det är en naturlig del av utrikesförvaltningens arbete att kontinuerligt se över svensk närvaro utomlands. Den diplomatiska närvaron justeras kontinuerligt i förhållande till förändringar i omvärlden och förändrade svenska behov, prioriteringar och budgetläge. Målsättningen är att ge bästa möjliga förutsättningar att genomföra svensk utrikespolitik och för att främja svenska intressen i utlandet”.

I en senare skriftlig fråga (fr. 2025/26:211) till utrikesminister Maria Malmer Stenergard undrade jag hur det går med översynen av den svenska närvaron utomlands, och om Sverige har planer på att öppna en ambassad i Uzbekistan för att täcka Uzbekistan, Kirgizistan, Tadzjikistan och Turkmenistan men även ha närhet till Afghanistan. Hon svarade då att ”den diplomatiska närvaron justeras kontinuerligt i förhållande till förändringar i omvärlden och förändrade svenska behov, prioriteringar och budgetläge. Målsättningen är att ge bästa möjliga förutsättningar att genomföra svensk utrikespolitik och för att främja svenska intressen i utlandet”.

Det finns numera allt starkare skäl för en svensk ambassad i Uzbekistan, inte minst på grund av vad som skett den senaste tiden. Av denna anledning vill jag åter fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Har ministern och Sverige nu planer på att öppna en ambassad i Uzbekistan för att ytterligare stärka sin representation i regionen och på plats kunna täcka Uzbekistan, Kirgizistan, Tadzjikistan och Turkmenistan men även ha närhet till Afghanistan, och om inte, varför?

.....

Björn Söder (SD)

 verl mnas enligt uppdrag

Gerg  Kisch